

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Calea Regale Ferdinand 66
Telefon: 61

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP**

Cluj, 1935. IV. évfolyam
268. szám.
November 20

Szerda

Szent kötelesség!

A sors kereke nagyot fordult és mi: erdélyi magyarok kisebbségi sorba kerültünk. A történelmi fordulatokhoz alkalmazkodni kell. Alkalmazkodni úgy, hogy atvínktől ránk maradt édes anyanyelvünket kulturánkat és mindazt a sok lelki adottságot, amely magyarságunk jellegzetessége, megtartsuk, ápoljuk és tovább adjuk iadvadéainknak... Meg akarjuk-e menteni magyar kultúránkat: ez a kérdés. Sokféleképpen szolgálhatjuk nemzetünk szellemi és gazdasági érdekeit. De leginkább úgy segíthetünk a magyarságon, ha vállainkat egymásnak vetjük és egyesült erővel dolgozunk a célért.

Most, hogy az EMKE újra visszatért szabad mozgásához, nem kell már azon tételődni, miképpen ápolhatjuk nemzeti javainkat. Hiszen ennek a nagyváltó kultúregye sületnek kezdettől fogva az volt a rendeltetése és célja, hogy az erdélyi magyarság szellemi és gazdasági javaiért dolgozzon. Itt a tizenkettedik óra, amikor mindenkinek, aki a mi nyelvünkön fejezi ki szíve és lelke érzéseit, akihez az édesanyja magyarul szolt legelőbb; megtegye szent kötelességét az EMKE-n keresztül az erdélyi magyarsággal szemben. Ugy van: kötelességét! Mert ez alól senki sem bújhat ki és senki sem vonhatja ki magát! Leígyen bár mágnás, vagy egyszerű munkásember: akit a sors a mi nyelvű közösségünk határai közé vetett, ha ad valamit a becsületre; minden áldozatot meg kell, hogy hozzon ezért!

Milyen áldozatokról lehet szó? Sándor József, ez a kiváló és áldozatkész férfiú megmondotta: „ha csak huszezer erdélyi magyar ember tartja kötelességének, hogy öt éven át évenként 200 lejt áldozzon az EMKE céljaira, már olyan alapot létesíthetünk, amelynek segítségével az erdélyi magyarság kultúrászükségeit hosszú esztendőkre biztosítani lehet”. Mi ez a 200 lejt évenként? Hiszen egyetlen lej sem esik egy napra. Van-e olyan legszegényebb munkás, akinek a zsebe nem bírja meg ezt az elenyésző kis összeget. Annál inkább kivonhatja-e magát e szerény összeg megfizetése alól az, akitől az Isten még az adott viszonyok között is elegendőképpen gondoskodott?

Értékek devalválódtak és értékek növekedtek. De egyetlen érték: a mi magyar nemzeti kulturánk soha el nem veszíti, el nem veszítheti

az értékét! Tartozzék akármilyen osztályhoz, gondolkozzék bármilyen ideológia jegyén keresztül, az, akinek magyar az anyanyelve; a magyar kultúra érdekében oda kell so-

rakozzék az EMKE bástyafalai mögé. Nincs kibúvó és nincs mentesség senki számára! Megtagadja magyarságát, megtagadja a magyar kultúrához való tartozandóságát,

megtagadja becsületét, aki — ha egyetlen lehetősége van rá — nem tartja kötelezőnek magára nézve, hogy mindent megtegyen a magyarság szellemi és gazdasági javaiért.

Százmillió lélek

szakad el megint a kínai anyaállamtól

Japán kihasználja az európai kavargodást a Távolkeleten

(LONDON.) A kínai—japán konfliktus egyre jobban kiélesedik. A kínai kormány nehéz helyzet előtt áll. Vagy lemond a japánok által követelt területekről, vagy pedig szembe kell néznie azzal a lehetőséggel, hogy még a követelt részeknél is nagyobb területeket szakítanak le az ország testéből. Tien-csinból érkezett hír szerint Mendzsukó államban elrendelték a mozgósítást. Ugyanekkor Sanghain Kvanba nagymennyiségű hadianyag és 18 repülőgép érkezett.

JAPÁN HADIKÉSZÜLŐDÉS
(PEKING.) A Qwantungból kiküldött japán hadsereg létszáma,

amely Csan-Kaj-Kuan város körül álmásozik, 20 ezer emberre becsültek. A japán hadvezetőség felszólította a kínai vasutakat, azonnal bocsássanak rendelkezésére 28 különvonatot, hogy csapatokat szállíthassanak a déli frontra.

AZ ÉSZAKKINAI FÜGGETLEN KORMÁNY

(PEKING.) A megalakulás után lévő északkinai független kormány a „Kommunizmus elleni harc vitélere alakult északkinai bizottság” nevét fogja viselni. Három albizottsága által a kormány irányítani fogja a közoktatásügyi, gazdasági és szállítási ügyeket. A bizottságok-

ban kínai személyiségek fognak működni japán tanácsosok kíséretében. Az új alakulat népessége 100 millió lélek. Az északkinai kormány független lesz a nankingi kormánytól gazdasági és pénzügyi tekintetben, míg politikailag nem lesz teljesen független. Doihara japán tábornok, aki jelenleg Pekingben tartózkodik, tárgyalásokat kezdett a független kormány megalakulása érdekében. Ha ez megtörténne, hír szerint Doihara kötelezte magát a japán hadsereg nevében, hogy nem szállja meg Északkínát és nem elegyedik bele a független terület ügyeibe.

Guerilla csapatok hátráltatják az olaszok felvonulását

Új offenzíva kezdődik, ha Badoglio átveszi a főparancsnokságot

Tömeggyűjtetések a római angol nagykövetség előtt

Anglia védekezik az olasz áruk bevitele ellen

A frontokon jelentéktelen csatározások folynak. Az ellenfelek lázasan készülődnek egy nagy offenzívára. Olasz részről Badoglio marssall beérkezését várják csak s akkor megindul az olasz előretörés... A szankciók életbeléptetése gyakorlatilag még nem érezteti hatását de politikailag annál inkább megsejtett a helyzet. A fasiszta nagytandés állásfoglalása csak kimélyítette az ellentéteket London és Róma között. Az újabb eseményekről az alábbiakban számolunk be:

A szankciók hatásaképpen...

(Málta.) A szankciók alkalmazásának eredményeképpen 17 olasz vitorlás hajó kénytelen volt a kikötőt elhagyni anélkül, hogy bór és másnemű rakományát partra szállíthatta volna.

ABESSZIN KÜLÖNÍTMÉNYEK ÚJ TAKTIKÁJA

(LONDON.) Addis-abebai jelentés szerint Seyum herceg csapatainak mozgékonyasága nagymértékben zavarja az olaszok előnyomulását. Az abesszinek különítményei állandóan nyugtalanítják az előnyo-

muló olasz osztagokat. Ezzel a taktikával próbálják meglassítani az olaszoknak Harrar felé való felfejlődését. Az eszések szintén nagymértékben gátolják az olasz csapatok menetelését, amelyeknek előőrsői eltávolodtak kiindulási pontjaiktól. A sár is megnehezíti a tankok útját. Ezalatt Dolo környékén Destara ras nagyszámú csapatot vont össze, amelyeket kitünően felszerelt. A ras erősítéseket kapott Baliból.

ÚJ OFFENZÍVA KEZDŐDIK
(ASMARA.) Makaletől délre az

olaszok, hogy előnyomulásukat fejezzék, nagy kaliberű ágyukat vontattak fel. Valószínűnek látszik, hogy az offenzíva azonnal megkezdődik, mielőtt Badoglio marssall átveszi a csapatok vezetését. A repülők három napon át bombázták Antaló városát, amelyet a lakosság teljesen kiűrt.

MIÉRT ADTÁK FEL AXUMOT

(RÓMA.) Axumban néhány levelet találtak, amelyet a négus és Seyum ras váltottak egymással. Ezekből kitűnik, hogy az abesszinek annak idején tartani akarták a szent várost, de mert a tankok előnyomulását nem tudták megakadályozni, kénytelenek voltak Axumot feladni.

KISEBB CSATÁROZÁSOK

(RÓMA.) A legújabb olasz hírszerző jelentés szerint az északi fron-

Grafológusnő

Fogad Str. Cipariu 2/a. Megmondja multját, jelenjét, jövőjét, szerencsés napját és a sorsjegyhez szerencsés számját. Értékes élettanácsokat ad. Taxa 15 lej

ton több abesszin különítményt szétszórta és átkergették őket a Takaze-folyón. A folyó alsó szakaszán egy másik abesszin különítményt is megvertek. Az abesszinnek számos halottat hagytak hátra.

UJABB SZÁLLITMÁNYOK AFRIKÁBA

(RÓMA.) A Sovie gőzhajó 3000 munkással a fedélzetén elindult Kelet-Afrikába. A hét folyamán még hat újabb hajó indul Massauába. Ezek a külföldi olaszokból alakított feketeinges légiókat viszik Afrikába.

A SZANKCIÓK HATÁSA RÓMÁBAN

(RÓMA.) A gazdasági szankciók életbeléptetése miatt a római egyetemi hallgatók és egyéb fasiszta tömegek az angol nagykövetség és főkonzulátus palotái elé akartak vonulni, hogy tüntessenek Anglia ellen. Karhatalmi alakulatok azonban közbeléptek és megakadályozták a tüntetést. Az angol nagykövetség és konzulátus felé vezető utcákat gépfegyveres osztagok szállták meg.

ANGLIA VÉDEKEZIK AZ OLASZ ÁRUK ELLEN

(LONDON.) Az angol külügyi hivatal értesítette Németország, Ausztria, Magyarország, Svájc és Albánia kormányait, hogy az Olaszország elleni szankciókból kifolyólag jelzett országokból csak olyan árucikkeket engednek be Angliába, amelyeknek származását megfelelő okmányokkal kétségbevonhatatlannul igazolják. Az angol kormány azzal indokolja intézkedését, hogy a felsorolt államok földrajzi fekvésüknek fogva esetleg olyan árukat továbbíthatnak, amelyek Olaszországból származnak. A londoni német nagykövet tiltakozott ez ellen, mire az angol kormány elrendelte, hogy a német árucikkekről a vámhivatalok a London és Berlin között megindult tárgyalások befejezéséig ne követeljenek származási igazolványt.

— **SZAMOSMENTI HIREK.** Galpói községben Bodea György gazdálkodó pálinkát főzött. A közelben játszadozott a gazdálkodó hét éves kislánya is. Amikor a pálinkafőzést befejezték, a kislány egy őzizetlen pillanatban beleset a forró cefrába. Súlyos égési sebekkel beszállították a kórházba, ahol rövid szenvedés után meghalt. — **Bartha János** Safac községi gazdálkodó felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Amikor fátaláltak, már halott volt.

— **ISMERETLEN SÉRÜLT AZ UCCÁN.** Tegnap este 9 óra tájban a mentőket sürgősen a Str. Petrache 4. számú ház elé hívták. Egy ismeretlen munkás külsejű ember feküdt súlyos fejsérüléssel az uccaparában. A mentőorvos megállapította, hogy a szerencsétlenül járt ember részeg állapotban esett és a fejét a járda széléhez ütötte, úgy, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Minden élesztési kísérlet hiábavalónak bizonyult. Beszállították a sebészeti klinikára, ahol még mindig öntudatlan állapotban fekszik. Így személyazonosságát nem tudták megállapítani.

Hatóságilag engedélyezett

Végkiárusítás!!!

(CSAK RÖVID IDEIG)

Raktárunkat üzletfelosztás miatt**gyári áron alul kiárusítjuk****S T E A S. A.****Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.****Lelőtte az emigráns orosz tábornok a bányatulajdonost**

(ORADEA.) Végzetes dráma játszódott le tegnap a Dorna melletti Spinus erdőben. Hermann Kononov volt orosz tábornok, az orosz vezérkar egykori főnöke, aki a Dorna-Tatarusi bányatársaság igazgatója volt, tegnap délután revolvérrel lelőtte Leonida Gatoskyt, a vállalat tulajdonosát. A golyó Gatosky állkapcsába furódott és súlyos sérülést ejtett rajta. Kononov ezután önmaga

ellen fordította a revolvért és föbelőtte magát. Azonnal meghalt. A dráma oka az volt, hogy a tábornok nem tudott 900 ezer lejnyi kintlevőséget behajtani. Ezt az összeget ugyanis munkabérekre kellett volna fordítani. Emiatt súlyos szóváltás keletkezett közte és a tulajdonos között, amelyet aztán Kononov revolvérrel fejezett be. Gatosky állapota rendkívül súlyos.

Vallott az „önzetlen“ koronatanu a feketeszesz perben

(CLUJ.) Tegnap a késő délutáni órákban folytatta a törvényszék a Kepes-féle feketeszesz per tárgyalását. A tanúkihallgatások során Szimula József állítólagos volt csendőrőrmester két órán keresztül vallott. Elmesélte, hogy miként fedezte fel 1930-ban a ghileui, illetve zamsincrai szeszgyárakban az alkohol törvényes illeték alól való kivonását. Szimula 1931-ig volt a gyár szolgálatában. Ekkor kidobták, mivel rájöttek, hogy naponként átlag 6-8 liter feketeszest lop. A lopást Kertész nevű tisztviselő vette észre s mikor kérdőre vonta Szimulat, az fejszét emelt rája és leakarta ütni. Miután kitették a gyárból, Gábor Gábor és Veres Márton tanúk szerint többször meg akarta zsarolni az igazgatókat. Először ötvenezer majd később huszezer lejért kérve. Ezek azonban csak kettőezer lejért adtak Jakab hűdini szeszbizományos útján. Mikor Szimula látta, hogy semmiféleképpen nem sikerül zsarolási manővere, 1931 nyarán, szóval másfél évre rá, miután észrevette a feketeszesz manipulációkat, feljelentette a pénzügyi hatóságoknál a gyár igazgatóit feketeszesz gyártásért. A koronatanu azt vallja, hogy önzetlenül, de a végén kiderült, hogy a feljelentést aláíró többi munkásnak kijelentette, hogy a milliós bírságból nagy prémiumot fognak kapni. Mindenesetre „önzetlen“, feljelentés volt.

Grün Menyhért néhány kérdésével

ellenmondásba keveri Szimulat. A következő tanu Florea Gavrilă, aki elmeséli, hogy pénz kapott a gyárosoktól, mikor rosszul állott anyagilag. Rűben Péter gépmester vallomása kedvező a vádlottakra. Ardelean Demeter elmeséli, hogy Szimula Józseffel 1930 tavaszán jöttek rá a feketeszesz gyártásra. És mindenáron infláns akarták élni a gyártókat, hogy a milliós bírságból részesüljenek.

Este 8 óra után értek véget a tanúkihallgatások, miután Boca tanácselnök ma délelőtt 9 óráig felfüggesztette a tárgyalás menetét.

— CUKORTOLVAJT FOGOTT A RENDŐRSÉG.

Tegnap délután a rendőrség letartóztatta Tompa Tivadár Hosdativi lakost, akit tetten érték, amikor a Sanof szállítóvalat szekereiről nagyobb mennyiségű cukrot lopott. Tompát beszállították a központi rendőrségre. Kihallgatása folyamatban van.

— **SZERENCSETLENSÉG A PARKBAN.** Tegnap délután Kis Mihály 30 éves kertész munkás a parkban a faágakat metszette. Munka közben megsédült és hét méter magasságból lezuhant a földre. Súlyos belső sérüléseket szenvedett. Értésítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították. Azonnal műtétet hajtottak végre rajta, amely után állapota javult.

MUNKÁS MOZGÓ

Str. Văii 7 — Tel. 171

HELYÁRAK:**0 és 12 + 3 Lei**

Kedden 6 és 9 órakor

Két világszenzáció! A legolcsóbb helyár!

I. A lebilincselten szenvedély

Főszerepben: Paul Mundi, Pat O'Brien és Barbara Stanwyck

II. A fegyveres anyaga

Főszerepben: Boris Karloff

Műstoppoló specialista

egész, molyragaszt és mindenféle szakadást művésziességgel becső

HIRSCH

OLUJ, Str. Regina Maria 11

SZINHAZ

ROMÁN OPERA

Szerdán, november 20-án: Pillangó kisasszony.

Pénteken, november 22-én: Lohengrin. Szombaton, november 23-án: (iskolai matiné): Vigözvegy.

Vasárnap, november 24-én (délelőtt 11 órakor): a Gh. Dima filharmonikus társaság szimfonikus hangversenye. Edmond de Vechi karmester vezetésével. — Este: Vigözvegy.

Hétfőn, november 25-én: Aida.

MOZI

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma utoljára két slágerfilm egy hely. árért. I. Felhívás a keringőre. Öhnet regénye után. Előadások kezdete Lilian Harvey 3-20. 6.20, 9.20 Vasgyáros 5. 8. 11 Szerdától: „A vihar.”

CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

Keddől premier: Tino Patiera a milánói Scala tenoristája: A nép énekese című filmben.

EDISON MOZGÓ MÜSORA:

2 csodafilm: I. Paganini. Lehar Ferenc operettje: Petrovics Ivánnal. II. 1001 éjszaka meséi. Ramon Novarro, Myrna Loy-al. Helyárak: 9 és 13 Lei. Kezdet 3, 6 és 9.

MUNKÁS MOZGÓ MÜSORA: Str. Văii

Kedden 6, 9 órakor: Dupla műsor. Két szenzáció! I. A lebilincselten szenvedély. Társadalmi dráma. Főszerepben: Paul Mundi, Pat O'Brien és Barbara Stanwyck. II. A fegyveres anyaga. Az amerikai börtönök belső életét tárja elénk ez a mágázóan bűnügyi film. Fősz.: Boris Karloff. Helyárak: 10 és 12 lei. Szerdától dupla műsor: I. A levegő ördögei. Szenzációs háborús film. II. A titkok háza. Fősz.: Boris Karloff.

Rádió

SZERDA, november 20.

BUCURESTI. 13: Lemezek 13.55: Lemezek 18: Rádiózenekar 19.20: Rádiózenekar 20.15: Opera elmezek 21.10: Milotina Grete zongorázik, Tassian Serba énekel 22.05: Fuvola, hegedű és harfa szonáták 22.45: Rádiózenekar.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: A légzőszervek betegségei Felolvasás 13.05: Zenekar 13.30: Hírek 14.40: Gordonka, zongorakísérettel 17.10: A rádió diákkélműve 17.45: Hírek 18: „Liszt Ferenc hódolata Szent Cecília előtt, ének zenekar kísérettel 18.40: Olasz nyelvoktatás 19.10: Szalonzene 20: Előadás 20.30: Hanglemezek 21.10: Előadás 21.40: Hírek 22: Operaház zenekara 23.20: Cigányzene 23.50: Előadás 24: Jazz-zene 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.45: Szalonzene 19.15: Előadás 20.05: Ének, zongorakísérettel 20.40: Szerb Antal beszél Shakespeare: „Szentivánéji álom... című művéről 21.15: Hanglemezek 22.05: Hírek 22.30: Szalonzene.

BÉCS. 8.25: Könyv lemezek 13: Könyv zene 15: Lemezek 18.20: Dalok 20.30: Rádiózenekar 21.25: Szimfonikusok 22.10: Lemezek.

BERLIN. 19.30: Schubert dalok 23.30: Zenekar.

VARSÓ. 7.50: Lemezek 13.30: Szalonzene 16.30: Lemezek 18.20: Groteszkzene 19: Zongora 8tős 21: Könyvzene 23: Táncczene 24.05: Táncclemezek.

Minden csak relatív

Minden csak relatív ezen a világon. Nemcsak azóta, amióta Einstein felfedezte a relativitás elvének elméletét, hanem már jóval azelőtt is úgy volt. Ami az egyik embernek jó, a másiknak rossz és fordítva. A temetkezési vállalkozók például örülnek a halálnak, akkor amikor a halott hozzátartozói busulnak és szomorkodnak. A municiógyáros elégedetten dörzsöli a kezét, ha ágyu, fegyver és lőszer rendelést kap és ha háború tör ki valahol. Mert ez azt jelenti, hogy kitűnő haszonra van kilátás. Azzal egyáltalában nem törődik, hogy a háboru ezer és ezer ember pusztulását, meggyomorodását, családok tönkretételét, vért, könnyet és szenvedést jelent.

És így van ez minden vonalon. Sőt szinte az abszurditásig lehetne vinni ezt a tételt. Hiszen például mit csinálnának a rendőrségek és a bíróságok, ha például egy szép napon az összes bűnözők és pereskedők beszűntetnék gonoszkodásait és pereskedéseiket, megjavulnának és az igazak útjára térnének? Akkor a bűnügyi közvegeknek nem igen akadna tennivalójuk. Ettől az eshetőségtől azonban a relativitás minden eshetőségét is számba véve sajnos, nem kell tartani.

De, hogy a relativitás mit is jelent, azt most újból beszédesen bizonyítja egy érdekes tény. Tudvalevően november 18-ával életbe lépett az olaszellenes gazdasági megkorlátozások rendszere. Lehet arról vitálni, hogy ez mennyiben igazságos és igazságtalan. Mert bizonyos, hogy Olaszország gyarmatigényei jogosak volnának, miként az is bizonyos, hogy a gyarmatigények honoralását szövetséges társai ünnepélyes formában megígérték neki. Megígérték, de a szavuk már nem került beváltásra. Ahhoz sem fér kétség, hogy volt szövetségesei nem tálságosan gavalierosan viselkednek most Olaszországgal szemben. Ezt Marconi szenátor is megállapította legutóbbi beszédében, utalva arra, hogy Olaszországnak írószót azoknak az országoknak részéről kellett most megbántásokat és megaláztatásokat szenvednie, amelyeknek a világháborúban rendkívül nagy szolgálatot végzett s akik ezúttal gazdasági háborút kezdték ellene. A szankciók alkalmazása ugyanis végeredményben gazdasági háború.

Valószínű, hogy Olaszország fog és tud védekezni a retorziók ellen, de mintha mégis túlzás volna Olaszország gyásznapjának minősíteni november 18-át és emléktáblákat elhelyeztetni — ahogy Mussolini mondotta — a becselenség e napjának megbélyegzése céljából az összes városok és helységek előjárósági épületeire. Vitatathatlan, hogy

Olaszországot sulvosan és sok tekintetben igazságtalanul is sújtják ezek a szankciók, miután a hadianyagok kivételének megtízszásáról van szó 52 állam részéről, hanem valósággal megszakadnak a gazdasági kapcsolatok több, mint félszáz állam és Olaszország között. Ez pedig olyan erős csapás, amelyet Olaszország rendkívüli mértékben meg fog érezni. De ki tudja majd heverni is.

Am éppen így meg kell nézni az érem másik oldalát is. Azt tudnillik, hogy ha Anglia akármilyen sze-

repet is játszott ebben a dologban, a Népszövetség végső eredményben jót akar. Védni akarja a békét. Biztosítani akarja Európa nyugalalmát és szeretné megrövidíteni az olasz—abesszin háború időtartamát. Tehát kétségtelenül erkölcsi és humanitárius cél vezet. Nem volna szabad tehát ennyire rossz néven venni tőlük ezt a dolgot, hiszen Franciaország például annyiféle formában árulta el rokonszenvét Olaszország iránt, hogy bizonyára csak fájó szívvel is egyezett bele a retorziók alkalmazásába. De ugyan

ez áll még sok más országra is. Ezek java részben kényszerből és egy magasabb cél érdekében alkalmazták a védekezésnek ezt a fegyverét. Ezért nem kellene őket ennyire mégsem megbélyegezni. Természetesen egészen más már Anglia helyzete, amely a kétszínűség iskolapéldáit nyújtotta ebben az ügyben és mindenféle elítélést megérdemel.

Sok mindent lehetne különben még e kérdéssel kapcsolatban elmondani, de a konklúzió így is, úgy is csak egy marad az, hogy: minden csak relatív. (t.)

Merényletet követett el megszökött felesége ellen a szerelmében elvakult kereskedő

(CLUJ.) S. J. gazdag kereskedő néhány hónappal ezelőtt házasodott. Egy feltűnően szép gheorgheni leányt vett feleségül. A fiatal házasság városunkban éltek néhány hónapig, de azután az asszony válni akart. Arra a megállapításra jutott, ami az asszonyoknál gyakran előfordul: hogy csalódott.

A legtöbb asszony, legalább is nagyon sok, ilyenkor belenyugszik a sorsába és „vérző szívvel”, tovább „vonszolja szomorú és reménytelen”, életét. Legfeljebb totiba, bakkaratba vagy chemin de fer-be fojtja elkeseredését — elveri a férj egész vagyonát.

SZÖKIK AZ ASSZONY

De a kereskedő felesége nem volt ilyen a sorssal megalkuvó természet. Egy szép napon összehasonlítta a legszükségesebb ruha- és toalettdarabjait és férje távollétében megszökött, hazautazva a szülővárosába.

Egy levelet hagyott azonban hátra, amelyben közölte férjével, hogy nem hajlandó továbbra is vele házastársi viszonyban élni és el akar válni. A házasság viszont nem úgy sikerült, ahogy remélte, csalódott és ne is várja így a férje, hogy valaha is visszatérjen.

AMIKOR A FÉRJ AKARJA ÉS AZ ASSZONY NEM

A kereskedő a legnagyobb kétségbeeséssel vette tudomásul „imádott”, felesége szökését. Először kételkedett abban, hogy szüleihez ment. Levelet írt tehát apósának a címére, aki válaszában hamarosan megnyugtatta, hogy leánya otthon van és jó egészséggel él.

Erre az „exférj”, egyik levelet a másik után menesztette feleségéhez, amelyekben kérte és könyörgött neki, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony egyideig válaszolt is a levelekre, de válaszában ismételtelen hangsúlyozta, hogy kár minden fáradságot és férje nyugodjon bele a megváltozott körülményekbe. Elhatározása mellett ugyanis ő is fog tartani.

NINCS TÖBB VÁLÁSZ

Miután az asszony látta, hogy hiába minden elutasítás, a volt férje tovább ostromolja szerelmes leveleivel és nem akarja megérteni, hogy közöttük további házasságról szó sem lehet, radikális megoldáshoz folyamodott. Felbontatlatul visszaküldte a férfi újabb küldött összes leveleit.

A VÉGZETES TALÁLKOZÁS

Néhány nappal ezelőtt aztán az asszony több hónap után ismét Clujra jött. Erről tudomást szerzett a férj is. Tudva, hogy az asszony egy közismert fényképész családjánál száll meg, amelyhez régi barátság fűzi, ott kereste a feleségét.

Az előszobában találkoztak össze. Az asszony fölényes kimértséggel felelt a férfi indulatos kérdéseire, amiből hamarosan heves eszmecsere keletkezett.

EZ AZ UTOLSÓ SZAVAD?

Az asszony egyre csak azt hajtogatta, amit már százszor elmondott: — Fiam, hiába minden...

A férfi mind idegesebb és indulatosabb lett:

— Ez az utolsó szavad? — kérdezte szinte ordítva.

— Mondtam, hogy ez! — válaszolta az asszony nagy egykedvűséggel.

A következő pillanatban a férj kést rántott és mielőtt valaki megakadályozhatta, vagy mielőtt az asszony védekezésre gondolhatott, azt a felesége arcába döfte.

EGYENESEN A RENDŐRSÉGRE

A kereskedő ezután megdöbbenve rohant el a helyszínéről és egyenesen a rendőrségre ment, ahol önmagát feljelentette. A rendőrség értesítette a mentőket, akik ki is szállottak a fényképész lakására, de az eszméletlen asszonyt előzőleg autón már beszállították az egyik szanatoriumba, ahol kezelés alá vették.

A szerelmes kereskedő ellen, aki „megcsufította”, keményszívű feleségét, a rendőrség megindította az eljárást.

(b. v.)

Hoare szabadkezet kap az angol külpolitika irányítására

Lemond egy kormánypárti képviselő, hogy Macdonald helyet kapjon a parlamentben

(LONDON) A Star című liberális lap nagy feltűnést keltő cikket közöl. Eszerint az új angol kormányban Sir Samuel Hoare nagy arányú cselekvési szabadságot fog kapni Anglia külpolitikájának vezetésénél. Ebből az indokból kifolyóan azt a hírt Winston Churchill belép a kormányba és külpolitikai téren jelentősebb szerephez jut, nem tekinthető komoly kombinációnak. Volt szó ugyan arról, hogy Churchill esetleg az új kormány tagja lesz, de amikor kiderült, hogy álláspontja németellenes, személték a kombinációból elhajtották, annál is inkább: mert ezt Hoare külügyminiszter élesen elnevezte. Hoare ugyanis a német—angol—francia együttműködés híve és legközelebbi terve odairánvul, hogy a három ország politikai együttműködést elősegítse. Az idevonatkozó tárgyalásokat közelebbről meg is kezdik.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy Sir Thomas Rosbotham nemzeti munkáspárti képviselő kijelentette, hogy hajlandó lemondani a maga képviselőségéről, hogy ilyen módon új választásokat iríjanak ki kerületében és ez alkalommal jelöljék MacDonald volt miniszterelnököt, vagy fiát, kik most nem jutottak mandátumhoz. Rosbotham a lancasteri kerületben levő Orkstriben győzött 8000 szavazattal többséggel a munkáspárti jelölt fölött. MacDonald ezideig még nem nyilatkozott arról, hogy elfogadja-e Rosbotham ajánlatát, mert jövőbeli politikai magatartásáról csak e hét folyamán kíván dönten.

Kormánykörökben azonban rokonszenvvel fogadják a dolgot, mert mindenképpen szeretnék MacDonaldnak mandátumot biztosítani.

A modern technika viumánya

az országhirű

CZINK-gyár

vegyi - festése tisztítása

Most jelen meg a
Mindenki horoszkopja
az 1936—37—38 és 39. évekre.
Önmagának jóslhat.
A modern asztrológia alapján készített horoszkopok mindenki számára.
Pontos jellemrajz, grafológiai elemzés
Csillag jövőnémondó!
Pontos jóslatok minden napra
1935 tavaszától 1939 tavaszáig.
Szerencsés napok!
Sze encsés számok!
Ára 6 Lei.
Kérje minden újságárú helyen és dohányüzletben.

a legjobb védő
fertőző betegségek ellen!!

Arany, vér, hatalom!...

F. A. Oliver regénye

114.

— Eltaláltam, de mi az ördögöt te-
gyünk most? — kiáltott és körülné-
zett. — Szeme fennakadt a súlyos
vasrudakon, melyekre a podgyász-
hálója volt kifestve. Egy rántás-
sal, melytől megremegett az egész
kocsi, letört egyet. — Ezért jó ócs-
ka, rozoga kocsi utazni! —
mérlegelte kezében a vasrudat és
nekiesett az ajtónak. Az ütések sür-
rűn zuhogtak egymásután és már
a harmadik, negyedik lökésre az
ajtó fája szilánkolódott, a nyolca-
dikkal már teljesen feltörte. Most
a vasszeges csizmákkal rugott belé-
je, ezalatt a vonat rohant bizonyta-
lan célja felé.

György az izgalomtól remegve
állt bajtársa mögött, őt is, úgy;
mint ezt; éktelen düh fogta el.

Amikor a fülke ajtaja egy végső
lökés után eléggé széjjel volt
rombolva, úgy hogy ki lehetett
rambolni, azzal a rendíthetel-
en lelki nyugalommal, melynek
György több próbáját látta már,
fogta a puskáját és töltéstáskáját
mindezt az egyik kezébe vette és
lemászott a lépcsőre, hogy jobban
körülnézzen.

A következő pillanatban György
höz fordította halálsápadt arcát és
rákiáltott:

— Ugorjon Harrison, az életéről
van szó.

György látta, hogy Cox maga
ugrik és eltűnik. Egy pillanatig söté-
tét lett szeme előtt a világ. Azután
gépiesen összeszedte fegyvert, a töl-
téseket és mindazt, ami gondolko-
dás nélkül a kezéig akadt és
kihajította a nyitott ajtón. Azután
követte Jim Cox példáját és félig
szabadon lebegve függött a kocsin.
Hogy meddig, nem tudta, körül-
nézni próbált és nem tudott semmit
sem megkülönböztetni. Villámgyor-
sással rohant el minden a szeme
előtt és alatta a föld száguldó sebes-
séggel tűnt tova. Behunyta a sze-
mét és ugrott. Úgy érezte mintha
mérhetetlen magasságból zuhana
lefelé, míg a szél az arcát korbá-
csolta. Azután egy lökést érzett.
Észrevette, hogy talpa alól tűnik a
kavics és ő maga őrlődve gyorsan
egyre forog. Fejjel egy kemény
tárgyba verődött, lehunyta a sze-
mét és mozdulatlanul fekve mar-
adt. Mielőtt elvesztette eszméletét,
siketítő robogást és dörgést hallott,
mely érzékei zavara ellenére széj-
felzúzott fém képzetét keltette ben-
ne. Érezte, hogy valahol forró gő-
zök tödülnek ki és lépik el őt és
hogy körülötte vasdarabok és faszi-
láncok hullanak.

[Folytatjuk.]

KUN MÁTYÁS FIA R. T.
Cluj, Calea Marechal Foch Nr. 2

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve,
modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt
raktárral állunk nagyrabecsült megrendelőink szol-
gálatára. — Specialisták vagyunk: a céláruk-
ban, látszerészeiben, borotva
készítésében, orvosi
műszerek javításában.

SPORT

Rekordnevezés érkezett a téli olimpiára is

(BERLIN.) A Téli Olimpia elő-
készítő bizottságának értesülései
szerint 28 nemzet küldi el jövőre
Garmischba versenyzőit, ami a va-
lóságban annyit jelent, hogy vala-
mennyi téli sportot űző nemzet
képviselői majd magát a legna-
gyobb szabásúnak ígérkező téli já-
tékokon. A kiküldendő csapatok
létszáma is kialakult már nagyjá-
ból és — bár változtatások termé-
szetesen még lehetségesek — a be-
érkezett ideiglenes nevezésekből
már is képet alkothatunk magunk-
nak a verseny hatalmas méreteiről.

A legtöbb résztvevője ezek sze-
rint a síversenyek lesz, melyre
mind a 8 nemzet leadta nevezését.
A többi versenyszámok közül a
bobra 16, a gyorskorcsolyázásra és

jéghokira 17—17, a műkorcsolyá-
zó versenyekre pedig 21 nemzet je-
lentette be részvételét. Számszerint
legnagyobb csapattal a vendéglátó
Németország vonul fel, míg a leg-
kisebbségi létszámú külföldi nemzeti
Liechtenstein-hercegség és Észtor-
szág (6—6 versenyző) küldik Gar-
mischba. Összesen mintegy 1000 ak-
tív résztvevője lesz a jövő esztendői
téli olimpiai játékoknak.

Románia a sí és bobversenyekre,
továbbá a jéghokik tornára adott ne-
vezést. Magyarország a síversen-
yekre, a gyors és műkorcsolyázó-
versenyekre és hokikra küldött
számszerint 30 nevezést. A legna-
gyobb versenyző-gárdát Németor-
szág indítja a téli pályán, melyre
143 nevezést jelentett be.

Proficsapatot állított ki az MLSz az Európa Kupa döntőjére

(BUDAPEST.) Dr. Dietz szövetsé-
g kapitány, a vasárnap Milanó-
ban lejátszandó Európa-kupadöntő-
tőre a magyar csapatot a következő-
képpen állította össze:

Szabó; Vágó; Sternberg; Szalay;
Turay; Dudás; Markos; Vincze;
Sárosi; Cseh; Titkos.

Tartalékok: Vági, Biró és Szücs.

A szövetségi kapitány tehát nem
vette figyelembe a budapesti lapok
azon kívánságát, hogy az olaszok
ellen amatőr-játékosokat is állítsa-
nak be a berlini olimpiára való te-
kinthet, hogy ezek nagy mérkőzé-

seken szerezzenek rutint.

Dietz szövetségi kapitány azon-
ban azon a véleményen volt, hogy
az olaszok elleni mérkőzést meg-
lehet nyerni és ezért a jelenleg leg-
erősebb nehéz proficsapatot állíto-
ta ki. Ha a magyar csapat legyőz-
né az olaszokat, akkor az Európa-
kupában holtnversenyben első hely-
re kerülne az olasz csapattal 10
ponttal és ez esetben a kupabizott-
ság döntene afelől, hogy újabb
döntőt játszone a két csapat vagy
sorshuzással döntsék el a kupa sor-
sát.

A Hungaria hét ponttal vezet a magyar labdarugóhajóknakban

1. Hungaria	10	9	1	—	33:6	19
2. Újpest	10	7	3	—	36:10	17
3. Ferencváros	10	7	1	2	39:19	15
4. Szeged	11	5	3	3	21:15	13
5. Káposztás	10	3	5	2	21:17	11
6. Soroksár	10	5	1	4	22:25	11
7. Phöbus	10	4	1	5	22:25	9
8. Bocskai	10	3	3	4	14:19	9
9. III. ker. FC	10	4	1	5	17:28	9
10. Budai „11”	10	4	—	6	17:20	8
11. Budapest	10	2	3	5	21:28	7
12. SBT	10	2	2	6	15:25	6
13. Törökvis	10	2	1	7	15:35	5
14. Atti a	11	—	3	8	10:31	3

TEKESPORT

Versenyeredmények. Cluj: Sparta—
Meteor 213—205 (12 j). Brassov: Ve-
selia—Intelegerea 216—148 (13 j), KTE
—Egyetértés 168—122 (12 j), Gloria—
Jóbarát 144—131 (12 j).

Leigazolások. Tg.-Mures: Bugnár
Stefan, Pápai Moise, Diana Brasov,

Szász Andreiu, Suburbiu, Simon Ioan
Frátia, Szabó Adalbert Virtus Sf.-
Gheorghe. Cluj: Dinculescu Ioan, Ra-
tiu Brutus Iulius Dojna, Molnár Albert,
György Alexandru Firtos, Balogh
Gheorghe Echo, Bellevári István Titan.

A Tempo teketársaság, mint ismer-
tes, tíz nagytékű díjjal november 17-
iki és 24-iki versenynapokkal nagy-
szabású versenyt irt ki csapatok és
egyének részére a Kovács-pályán. A
versenyt rendező egyesület most no-
vember 25-iki és december 1. napjaira
is kiterjesztette. A díjakat december
1-én éjjel 12 órakor fogják kiosztani.

Új középfedezet a Ferencvárosban. A
Ferencváros már hosszabb idő óta fi-
gyelte Tóthnak, az egyik külföldi csa-
patnak, a TLK-nak középfedezetét, akit
tegnap végül is leszerződtek a zöld-
fehérekhez. A fiatal játékos a szak-
körök nagy tehetségnek tartják.

A ruha színe és tisztasága a test legjobb ápolása, mindezt a

„CRISTAL”

festő-, vegytisztító- és gőzmosógárban megtalálja

CLUJ

TELEFON: 180

Társadalmi élet

)/ Az Erdélyi Kárpát Egyesület ér-
tesíti tagjait és vidéki tagozatait, hogy
évi rendes közgyűlést f. hó 23-án,
szombaton este 7 órakor tartja meg a
Str. Matia 4 sz. alatti helyiségében. Elő-
zőleg 6 órakor a választmány tart ülést.
Az Elnökség.

)/ Társadalom-tudományi előadás a
cluji Magánalkalmazottak Szervezeté-
ben. Szerdán, folyó hó 20-án, este 8
órai kezdettel Kandel Ignác „A szak-
szervezeti mozgalom második fázisa”, cíj-
men előadást tart a cluji Magánalkalma-
zottak Szakszervezetében, Építőmunkás
Otthon, Str. Văii No. 7. Az előadás tel-
jesen ingyenes és vendégeket szívesen
lát a vezetőség.

Elkopott szavak -- el- kopott emberek

A világválság fejtetőreállítottágában
a napi politika visszatérő hullámaiban
állunk meg egy pillanatra. Ma is hal-
lunk emberszeretetről, könyörülről jószág-
ról, irgalmas szíveről, de ezek a szavak
ma olyan üresen konganak, mint a meg-
repedt harang. Megkoptak, elvesztették
eredeti értelmüket, izüket, zamatukat
és olyan semmitmondók, olyan kopottak,
mint az ősz avarja. Helyükbe ma én,
Önzés, Anyagiasság, Pénz — léptek és
uralják a megkopott emberlelkek gondo-
latvilágát; fütik érzéseit, kergetik, haj-
szolják a megszokott, mindenra ujra-
kezdődő robotban. Érdemes egy pillanatj
ra megállni és elgondolkozni azon, hogy
ezek az elkopott szavak valamikor igazi
fényükben csillogtak idén és tisztán
csengtek lelkeket, töltöttek be embersor-
kat irányítottak országok és népek sor-
sát terelték abba a mederbe, melyet
számukra isteni és emberi törvények ki-
jelöltek.

A mai élet utvesztőjéből nincsen más
kivezető út, felelősséget, új tartalom-
mal töltöni meg az elkopott szavakat,
hogy ma is jelentőségteljesek legyenek,
emberek, társadalmak, országok sorsát
irányítsák és kivezessék mai céltalan-
gukból.

Az emberszereteti és könyörülről jószág
hétszáz éves szentjének Árpádhoz szent
Erzsébetnek emlékünnepeit ülik meg ma
este fél 9 órakor a román. kath. gimnázium
disztermében. E jubileumi tisztelet-
adásból minden katolikus testvérünknek
ki kell vennie a részét és a csodák nagy
szentének lélekkinccseiből minél többet
meríteni, ha azt akarjuk, hogy kereszté-
nyebb, emberibb, elviselhetőbb, több sze-
retetet sugárzóbb legyen az, amit em-
beri életnek nevezünk.

(Mael Ferenc)

— AZ ERDÉLYI KINCSES NAP
TÁR megjelent és kapható nagy a
trafikokban, mint az uccai elárul-
tókna. Ára 15 lej. Tartalmazza az
országos vásárt, Cluj város uccáinak
neveit, vonatok érkezését és indulá-
sát, nélkülözhetetlen egészségügyi
tanácsadót. Humoros és iróniai
rész és hasznos tudnivalók egészí-
tik ki a tartalmas naplót.

— HANGVERSENY. A Dávid Fe-
renc Unitárius Nők Szövetsége no-
vember 20-án, szerdán este 8 órai
kezdettel az Unitárius templomban
hangversenyt rendez: Puksáné Bo-
ros Irén énekművész. Zsizsmaann
Rezső orgonaművész. Mestitz Já-
nos csellóművész. Utó Mária kor-
zervatóriumi zenetárnő közre-
működésével. Minden érdeklődő
tisztelettel meghív az elnökség.

Szivőrcsöt kapott vasárnap Prágá-
ban az ismert nemzetközi futballbíró:
Cejnar, aki a DFC—Kladno mérkőzésén
ajultan esett össze. A mérkőzés félbe-
szakadt, a bírót kórházba szállították,
ahol magához térítették.

Bányai Albert helyesbbít...

Beszél a férj, akinek a feleségét Hetmann János a Park-szállóban agyonszurta

(CLUJ.) Bekötözött feju, felkötött karu ember állit pe a szerkesztőségbe. Jobbfajta iparosnak látszik. Tisztelegő tudóan köszön, azután bemutatkozik.

— Bányai Albert vagyok...

A FÉRJ, AKIT MEGCSALTAK

Az első pillanatban idegenül hangzik a neve, de azután folytatja:

— A gyilkosság ügyében jöttem. Tudniillik a Hetmann és a Fehér Rózsalia ügyében. Én a férje vagyok annak az asszonynak.

Most már feldereng előttem, hogy kiről és miről van szó. A napokban írta meg a „Jóestét” a Park-szállóban lejátódott szerelmi drámát. Hetmann János és Fehér Rózsalia — aki hites felesége volt Bányai Albertnek — közös elhatározással, önként öngyilkosságra szánták el magukat. Egyszerre éles késük volt csupán s a férfi felszólítására előbb az asszony próbálta ki a kés hegyét kedvese szíve táján. Reszketett talán a keze, vagy nem volt elég lelkiereje: de tény, hogy csak jelentéktelen sebet ejtett Hetmann Jánoson. Aztán a legény kapta kézbe az éles vágó szerszámot. Egyszerre szurással átdöfte Fehér Rózsalia szívét. Majd a kedvese véréből még párolgó kessel több sebet ejtett önmagán. Ám nem tudott meghalni mégsem s most rendőr áll a klinika ágya mellett...

MI AZ IGAZSÁG?

— Azért jöttem — folytatja Bányai, — hogy egy és más helyesbítsek. Hiszen Rózsalia hét évig volt az én feleségem, Hetmann pedig, aki megölte, mindössze 22 esztendő. Hát hogy is ismerhettem volna egy mást még a mi házasságunk előtt? Hiszen ez a legény akkor 15 esztendő volt. Az idén márciusban találkoztak először és a feleségem — mi tagadás — belegabalyodott.

OTT ÜTÖTTEK, AHOL ÉRTÉK...

Néhány pillanatig elmélázik, nagyot sóhajt s bánatosan tovább folytatja:

— Elhagyott engem és ötesztendő kis leánykánkat azért a fiúért. Kérletem igaz: jöjjön vissza. De amikor úgy láttam, hogy hiába minden, azt mondtam: hát jó; váljunk el! De csak huzta-halasztotta az ügy becsületes elintézését. Az a bodega, amiben együtt voltak a kedvesével, szintén az enyém volt. Én nyitattam. De Rózsalia magának követelte. Ezt sem bántam, ráhagytam. Néhány nappal az eset előtt felkerestem az asszonyt a Str. Chin-teului üzletben. Mondom neki: mi lesz, válnunk-e, vagy pedig vissza-

jössz hozzám? Füt-fát össze-vissza hadart, csakhogv félre vezessen. Az után pedig kiszaladt a boltból. Hetmannék házáig futott és fellármázta azokat azzal, hogy ráakarom kényszeríteni: jöjjön vissza hozzám. Az öreg Hetmann kijött a fiával és szó, se beszéd, a náluk levő karókkal nekem estek. Ott ütöttek, ahol értek! Tessék nézni a fejemet. A kezemet még mozdítani sem bírom. Eszméletlenül, véresen rogtam az ut porába. Mentők vittek a klinikára... Én azonban még sem tettem feljelentést ellenük: Ugy látszik azonban, Hetmann János és a fele-

ségem megijedtek, hogy agyonvertek s másnap öngyilkosságra szánták el magukat. Így történt...

ELTEMETTÉK AZ ASSZONYT

Maga elé mered, aztán újra megszólal:

— Az asszonyt ma temetik. De Hetmann János nem halt meg. Csak ennyit akarom mondani — teszi még hozzá — mert nem szeretném, ha azt hinnék rólam, hogy rossz férje voltam annak a szerencsétlen asszonynak.

Bányai Albertné fölé sirhantot hánytak már. Az ő számára befejeződött minden: szerelem, fájdalom,

Dr. Keusch a kiváló pszicháter nyilatkozik az ideg és elmebajosok öngyilkossági és egyéb érdekes orvostudományi kérdésekről

(CLUJ.) Az öngyilkosságok krónikás könyvében, mint feltűnő jelek szerepelnek azok az esetek, amelyek az elmgvgyintézetben játszódnak le. Az utóbbi hónapok alatt ugyanis a helvi klinikák elme osztályán több öngyilkosság, illetve öngyilkossági kísérlet történt. Nemrég egy üldözési mániában szenvedő diák akasztotta fel magát hálóságyának tetejére, kihasználva a reggelizés ellenőrzés nélküli idejét. Napokkal ezelőtt pedig egy satumarei vasuti portás vacsora ideje alatt, amikor a személyzet az ételek felszolgálásával volt elfoglalva, kiugrott az egyik emeleti ablakból, halálra zúzva magát az udvar kövezetén.

Az elme és az idegbetegek öngyilkossági eseteivel és az öngyilkosságra való hajlamukkal kapcsolatban lapunk munkatársai kérdést intézett dr. Keusch Mihály ideggyógyorvoshoz, aki röviden a következőket válaszolta:

IDEGBAJ ÉS ELMEBAJ: KÉT KÜLÖNBÖZŐ DOLOG

— Nagyon gyakran tűnik, hogy összetévesztik az ideg és az elmebajt. Gyakran mondják, sőt még a sajtóban is megjelenik, hogy „idegrohamában öngyilkosságot kísérelt meg”, avagy „gyógyíthatatlan idegbaja miatt a halálba menekült”. Először is lássuk, mi az idegbaj? A központi, vagy a perifériális idegrendszernek szervi megbetegedése, vagy működési zavara. Ha a megbetegedések dagamatok, érelmeszesedés; alkoholizmus; lázas betegségek; mérgezések; vérhaj stb. következtében lépnek fel és agyi szervi elváltozást idéznek elő, akkor könnyen származhatnak elmezavarok is. Egyébként a többi szervi és működési zavar nem jár elmebeli elváltozásokkal.

KÉTFÉLE ELMEZAVAR

— Az elmezavarokat két kategóriába osztjuk: Az első csoportnál a betegség az intellektuel szférát

Betegre nevezheti magát!

1935
ragyogó
viccslágerei

minden tőzsdében kapható

ÁRA: 5 LEI

gond; szenvedés. Hetmann János pedig előbb-utóbb felelni fog a bíróság előtt. Fatalembert, az idő múlásával talán el is felelti a tragédiát, amelyek főszereplője volt.

De Bányai Albert sebeire hová vajon feledést az idő?...

(szellemi működést) érinti. A másodikkal csupán emotív alapon (az indulatok világában) jelentkezik és az intellektuel szféra látszólag teljesen rendes.

— A betegséget addig nevezzük idegbajnak, amíg azzal nem járnak elmebeli zavarok. Mihelyt ilyen tünetek lépnek fel elmebajról beszélünk. Hangsúlyozom azonban azt, hogy két betegség-típus között, jóllehet különbözők; még sem lehet éles határvonalat vonni.

AZ IDEGBETEGEK NEM ÖNGYILKOSOK

— Az idegbetegek öngyilkosságát nem igen követnek el. Ez a leg ritkább eset. Annál kevésbé valószínű, hogy valaki idegrohamában kíséreljen meg öngyilkosságot. Ha ez mégis előfordul, akkor már nem idegbaj, hanem rendszerint elmebaj esete forog fenn. Az idegbajosok közül a hisztériások azok, akik öngyilkosok lehetnek.

Ezek önzési motívumból, mint ijesztes, meghódítás; önkínzás; feltűnés és sajnálatkeltés vagy bosszu miatt öngyilkosságot hajtanak végre. Ezt azonban nagy körültekintéssel végzik. Kiszámítják, hogy tettük elkövetése után néhány perccel észrevegység megmentsék őket. De a halál gondolata mesze áll tőlük. Eszükbe sem jut meghalni. Megtörténhetik azután, hogy a „színházat játszók” hisztériás számításaiiba hiba csuszik be, az öngyilkossági kísérlet túl jól sikerül és a főszereplő behal a kísérletbe. A legtöbb előforduló elmebaj eseténél viszont igen soknál erős és kifejezett az öngyilkossági tendencia.

Eddig tart dr. Keusch ideggyógyorvos nyilatkozata. A magunk részéről még annyit tartunk szükségesnek hozzáfűzni, hogy a legtöbb öngyilkos terhelt és hajlamos az öngyilkosságra. Nagyon kevés normális ember van, feltéve ha ilyenek is akadnak; akik ehhez a megdöbbentő és némileg is gyávaságnak tetsző formához folyamodnak. Mert mi indokolhatja meg kellőképpen a halálba menekülést? A reménytelen szerelem, a nyomor; vagy valami más. Hiszen ma élni nagyobb hősiesség, mint meghalni.

A pénzügyigazgatóság hallani sem akar a pénzügyminisztériumnak az adótulfizetést szabályozó rendelkezéséről

(CLUJ.) Jelentettük, hogy a pénzügyigazgatóság felsőbb rendeletre hivatkozva, megtagadta az adótulfizetések jóváírását. Az ügyben a Háztulajdonosok Szövetsége nemrégiben a pénzügyminiszterhez emlékirattal fordult, amelyben tiltakozott az indokolatlan rendelkezés ellen s kérte, hogy utasítsa az alantaspénzügyi hatóságokat, hogy a túlfizetések jóváírását minden külön kérvényezés nélkül eszközölje az adótulfizetőknek, akiket rendkívül kínos helyzetbe hozott a rendelkezés. Az emlékiratra a pénzügyminiszter leiratot intézett a pénzügyigazgatósághoz s utasította, hogy a túlfizetések tárgyában helyezkedjék az október 10-én kelt rendeletére, amely világosan előírja a teendőket.

A rendelet arra utasítja a pénzügyigazgatóságot, hogy azokat az adótulfizetéseket, amelyeket állami honokban; vagy kompenzáció útján eszközöltek, a második kibocsátású államközsönbe tudják be-

helyi pénzügyigazgatóság tévesen értelmezte a pénzügyminiszteri intézkedést s ez okozta, hogy a pénzügyi hatóság megtagadta még a készpénzben fizetett adótöbbletek jóváírását is.

Érdekes azonban, hogy a pénzügyigazgatóság palástolni igyekszik tévedését és hallani sem akar a pénzügyminiszteri rendelkezésről. Könnyörtelenül behajtja az adót a túlfizető adózóktól, bár azok valóban nem tartoznak a kincstárnak. A sérelmes intézkedés arra késztette a Háztulajdonosok Szövetségét, hogy eljárjon a pénzügyigazgatóságon és felhívja illetékesek figelmét a tévedésre. Ma délbén dr. Cosma Joan vezetésével a Háztulajdonosok Szövetségének küldöttsége kereste fel Jönescu pénzügyigazgatót és orvoslást kért a sérelem ügyében. A pénzügyigazgató a küldöttségnek kijelentette, hogy érintkezésbe lép a pénzügyminiszterrel és pontos utasítást kér a túlfizetések tárgyában.

Ha kellemesen akar utazni, válassza — az

Auto Modern

olcsó és kényelmes autóbusszait.

Cluj—Tárgu-Mureş

menettérti jegy ára Lei 250—

Cluj—Reghin

menettérti jegy ára Lei 280—

Cluj—Mocin

menettérti jegy ára Lei 120—

Reghin—Tárgu-Mureş

menettérti jegy ára Lei 70—

Igazoló-könyvecskével rendelkező kőntiszviselők részére a Cluj—Tárgu-Mureş menettérti jegy ára — — — Lei 200—

IGAZGATÓSÁG

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelleg, vagy címmelküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Hirdetéseket aznap megjelentésre d. e. 11 óráig, vasárnapi számba szombaton d. e. 10 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

ARANYÉRT GRAMONKÉNT LEGTÖBBET FIZETEK, ROSNER GRÁS ÉS ÉKSZERESZ, REG. FERD. 114. (F2430.)

Ahogy én szeretlek—Azonnal—Antik—Allegretto ma non tropp—Az óra peregr—Ar és ház hely megjelölés—Brillians—Belvárosi trafik—Konstruktor—December 1—Diákleány—E. p.—Aki mer az nyer—Független asszony—Garzonre—Gondviselés—Garanciaképes—601—25-től—30-ig—30-tól—50-ig—Hárman—Intelligens—Jövendő—Itt a tél—Jövedelmező—Kirákatrendező—Karácseny 1935—220.000 körül—200—300 ezer—Korrekt—Kötő—Karrier—2500 Mihail Viteazul környéke előnyben—Meghitt barátság—Modern leány—Megfelelő—Natura artis magistra—Noblesse oblige—42 éves—Nyugdíjas 52—Órádék II—Otthonszerető—Önálló—Ötezerig—Pénztárnok—Pénz—Próba szerencse—Remi—Rachmanova—Rádió szerelő—Rentabilis—Referencia—Sokoldalú—Százaz—Szorgalmas—Szerény díjazás—Töke biztosítva—Téli sport—Szerény—15.000—Üzlet—Utolsó győzelem—Vagyonra nem vágyom—Vagyonos—Vörös lilium.

FIGYELEM! Hő és sárcipő szakember javítását a régi megbízható „Sport” gummivulkanizáló üzem vállalja. Reg. Carol II. volt Dorobantilor 5 (F2517.)

VILÁGHÍRŰ chiromantikus JÓSNÓ, ki több országot hódított meg jóslásával, mindent megmond, amire kíváncsi. Reg. Ferdinand 129. 375

Erdély bármelyik nagyvárosának forgalmat pontján lévő fűszer, csemege vagy cukorkaüzlet (intelligens urileány) tulajdonosával, összeköttetést keresek. a kiadó útján. Komoly szakmában specialista 30 éves fiatal ember (keresztény) k. p. hozzájárulással. „Közös cél”, jellegére. 832

Lilla jellegére levél van kérem átvenni. 827

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET CASA OROLOGELOR, PIATA MIHAIL VITEZUL 11. (F2422)

Eladó sürgősen szép bekerített ház hely. Vágóhídi utjalepen. Érdeklődni ugyanott Benedeknél. 575

Eladó jóforgalmu vendéglő, bodega felszereléssel a belvárosban olcsó ház hely, más szakmai üzletnek is megfelelő. Cím a kiadóban. f 2564

Belvárosban P. Uniriihez közel egy üzlethelyiség átadó. Érdeklődni Orientnyomdában, Regina Maria 11. f 2565

Bekerített ház hely Donat ut mellett eladó. Értekezni Uzina Electrica 13. 771

Jól bevezetett fűszerüzlet forgalmas központban átadó. Értekezni „Coloniale”, cégnél, P. Mihail Viteazul 35. 754

Eladó négy szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló komfortos ház, udvar és tágas kerttel. Str. Marechal Foch 111. Megtekinthető délután 4—5-ig. Értekezni a kiadóban. 755

Rádió 4 plusz 1 eladó Calea Traian 64, hátul az udvarban. 627

EBÉDLŐK, hálók, konyha berendezések olcsón eladók. P. Mihail Viteazul 34 (F2434.)

A. J. S. motorkerékpár 350 köbcéntis, üzembékes állapotban eladó. Megtekinthető déli órákban Str. Prof. Marinescu 68. szám alatt. 661

Üzletemet megnagyobbítottam!

Már 50 Lei részletfizetésre

mindenki vehet férfi, női és gyermekcipőket a legjobb kivi elben raktárból vagy rendelésre méret szerint, olcsó árak mellett.

„Arco” cipőkereskedelmi vállalat CLUJ, Str. Dubarilor 13.

Ékszereket, órákat nagyon VÁSÁROLHAT a „ZENITH” óra és ékszerházban. Bármilyen aranyért, ezüstért és dragakövekért Clujon a legtöbbet fizetek. Calea Regele Ferdinand 20.

Kereszthúros rövid zongora olcsón eladó. Cím a kiadó 798

Oroszpincs szép kutyakölyök eladó. Str. Piezisa No. 17. 800

Tiszta ócska harisnyákat és zoknikat veszek. 2 leibe párját. Str. Ilie Măcelăr Uccai lakás első ajtó, pénteken délután 2—4-ig. 801

Jókarban levő két ajtós csukott Ford autó super komfort gummikkal eladó. Megtekinthető Mera garage Str. Iasilor 804

Megvételre keresek 14-es kötőgépet 35 cm. méretben, Grosser gyártmány előnyben. Cím: Cal. Marechal Foch 13. Kötőde. 805

Eladó olcsón virágmintás krémszínű georgette ruha táncruhának alkalmas. Cím a kiadóban. 806

Autógén hegesztő komplekt eladó német pisztolyokkal. Cal. Reg. Cal. II. 75. 808

Használt bunda 12—14 éves leányka részére eladó. Str. Gelu 30. 810

15—20 lóerős benzín nagy szívó motort keresek megvételre. Cím a kiadóban f2571

Eladó házastelek hat lakrésszel Str. Subdeal 12. 836

Keresek alkalmi megvételre egy három ruhaszekrényt lehetőleg tükörrel. Címek kérek leadni Str. Reg. Ferd. 20. Dohánytőzsdében. 824

Eladók antik 200 éves féregmentes comod. szekrény, paraván székek asztal kicsi régi íróasztal, függő villanylámpák Piata Unirii 10, I. em. 823

Seleites férfi és női szövetek, vásznak, zefírek, selymek. barchetek, flanelk stb. kisebb-nagyobb darabokban félár-an kaphatók PARTIE-áruházban, Str. Memorandului 4

KIADÓ LAKÁS

KERTES külön telken két szoba fűtött veranda, elő és fürdőszoba konyha pince kiadó. Értekezni Szatmári kertésznél Fantanelei 13. Tel. 7-30 (F2491.)

Üres szobák különbejáratú kiadók. Cal. Victoriei 32. 762

GARZONLAKÁS, mely orvosi rendelőnek is alkalmas (2 szoba elő és fürdőszoba nov. 1-re kiadó. P. Cuza Voda 9. ugyanott két alagsori (souterrain) szoba kiadó. 9969.

2 szoba hallos összkomfortos lakások új villában kiadók Opera közelében. Értekezhetni: Str. Vlahuta 3, I. 6. 814

Üzlethelyiség kiadó azonnalra Reg. Ferdinand 28 alatt. Információt Hajnal-tól, Dubarilor 16. 807

Belváros legforgalmasabb részén, üzlet udvarban kiadó, egy helyiség dec. 1-re engross üzletnek vagy műhelynek kiválóan alkalmas. A helyiséghez vitrin is van. Weiner, Reg. Ferd. 3. 816

Egy szoba konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Londrei 36. 828

Üzlethelyiség azonnal kiadó. Avram Iancu 26. 826

LAKÁST KERES

Elegáns bútorozott szobát keresek dohánygyár közelében. „Tisztviselő”, jellegére. 818

ÁLLÁST KERES

Kiszolgáló leány, ki főzéshez is ért vendéglőbe vagy étterembe állást keres. Str. Capitan Ignate 7 Margareta 799

Garanciával rendelkező tisztviselő könyvelői vagy pénztárnoki állást keres. Perfekt román és német. Megkereséseket „30.000”, jellegre a kiadóba. 868

Takarítást mosást, vasalást olcsón vállalkozok. Cím a kiadóban. 829

ÁLLÁST KAPHA

Cukrászinas jóhából felvétetik. Pábián cukrászda Memorandului 10. 782

Bejárónőt félnapra keresünk. Ing. Wasserstrom, Str. Dacia 3. II. „Domus”, jelentkezők délután 3—4 között. 797

Kötöttáru gyárban kötőnőket felvesszünk. Decebal 15. 802

Tanuló fizetéssel felvétetik Hirsch férfiszábo és műstoppoló Reg. Maria 11 811

Gyermekek házmezt keresetnek nyolc lakásos új belvárosi házhoz „Központi fűtés”, jellegre kérem az ajánlatokat. 812

Megbízható férfiakat, nőket házhoz és falusi árusításra felveszek Maglavit fűtethez. Reg. Carol II. 90. Hátul az udvarban. 813

Keresek blokkházhoz női vagy férfit óvadékkal. Cím a kiadóban. 833

Kifutófiút jó családból azonnal felvesz Avrigeanu, Reg. Maria 35. 839

Cukrászsegédet ki önállóan dolgozik és katonaviselt keresek. Langer cukrászda, Aiud. 822

Masamód leányt keresek Fatuna, Reg. Ferd. 22. 838

Ügyes varrónő felveszek Nussbacher szalon Reg. Ferd. 3. 841

Ügyes megbízható boltiszolgát felveszek. Finkler Reg. Maria 9. 2572

Elsőrendű fehérnemű varrónő azonnal felvétetnek a „Wojta”, férfi fehérnemű üzemb. Cluj, Reg. Ferd. No. 65 835

Vásári szakmában képzett jó detailista segédet keresek felvételre. Wilhelm Naftali Blaj. 843

Megbízható csecsemőgondozónő keresek január 1-re. Jelentezni: Reg. Ferdinand 43, I. 821

Víz és vasondoláló segédet felvesz Mayer Str. Rugului 15. 820

Naptárelárusítók lehetőleg újságárú, magas százalékkal felvétetnek. C. Marechal Foch 38 a nyomdában, szuterin. Theologia épület. 817

Jóhából való fiút tanuló felvesz Weiner bordszerműves Reg. Ferd. 3. 815

KÜLÖNFÉLÉK

Modern szabászati tanfolyam kezdődik. Beiratkozni: Lövi szalon Reg. Ferd. 19. Emelet 623

Megnyit Splendit-áruház Piata Mihail Viteazul 4, udvaron jobbra. Bréver-ház. Harisnya, szvetterek, bluzok és házi cipők legolcsóbb bevásárlási forrása. 765

Öreg pár ember magához venne 12—14 éves teljesen árva leánykát. Matei Barsab 6, I. em. 809

Szabni, varrni tanít Fischer K. P. Unirii 12, I. em. 834

Jóforgalmu trafik társat keres. Értekezni Mezei, Calea Motilor 60. 830

200 lei jutalmat adok annak, ki vizsgálja 15-én elvesztett kutyámat. Dadas névre hallgat, fekete színű, lábain kettős sarkantyúval. Aitoneanu, Str. Anton Pan 30. 842

Modern női szabászati tanfolyamot tartok december 1-től Szikszay szalon, Vasile Alexandru 4. 849

Árva kisleányt 12 év körül magamhoz vennék. Varrni megtanítanom. Ilie Măcelăr 4. 825

Németországnak nyolcszáz ezer főnyi hadserege fegyverbe

(PÁRIS.) A kamara pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén Archaubaud előadó kijelentette, hogy a német birodalom jelenleg 800 ezer főnyi szárazföldi haderő felett rendelkezik. A hadsereg létszáma néhány hónap alatt — feltéve, hogy a német fegyverkezés menete nem lassul — eléri az egy milliót. Franciaország erre csak 368 ezer, a központokban koncentrált katonával és körülbelül 300 ezer a vidéken tartózkodó emberrel tud válaszolni. Semmilyen áldozat nem túl nagy, amikor az ország biztonságáról van szó. Alapította meg a miniszter a nemzetvédelmi költségvetési előirányzat felemelését kérve.

Sikkasztásért letartóztattak egy bucuresli ügyvédet

(BUCURESTI.) Az ilfovi ügyészség letartóztatta G. H. Negoescu ügyvédet szélhámoságért és közokráthamisításért. Negoescu 12 millió lejt sikkasztott. A Dimineata, amely ezt a hírt közli, úgy értesült, hogy még egy letartóztatás fog történni ezzel az ügyvel kapcsolatban. Állítólag egy volt parlamenti tagról lenne szó, aki közbenjárt a 12 millió lejtnek a kormánytól való megszerzése érdekében.

Négyezer ember betegedett meg a hamisított liszt miatt

(MADRID.) Murciában és Kartagenában az utóbbi napokban tömeges mérgezési eseteket konstátáltak. A tömegmérgezés a rossz vegytésű és hamisított kenyér fogvasztása folytán következett be. Egy molnár ugyanis sok vagon hamisított lisztet küldött a pékeknek. Több mint négyezer ember betegedett meg ettől a kenyértől és közülük néhány meg is halt. A liszthamisító molnárt a hatóságok letartóztatták.

Felborult a bárka: négy gyermek a vízbefulladt

(PÁRIS.) A Vendeeben még mindig tartó áradások miatt egy paraszt bárkán elakarta a házat hagyni, hogy a szomszéd községbe menjen. Vele volt a felesége és négy gyermeke is. A bárka Fontenai de Conte közelében az áradatban felborult és a négy gyermek a vízbe fulladt. A földművesnek a feleségével együtt csak nagy nehézségekkel sikerült megmenekülni.

A Vívó Club

heti műsora:

Ma, kedden:

Simon Ilonkaaz Opera gyermekballerinája
akrobatikus táncaival.

Holnap, szerdán:

Ionel Puloa

tenorista, dal- és ária-estje.

Csütörtökön:

Hevesi Piroska

zongoraművész

Liszt-émlék

estje

HIREKFelelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTALNyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőforgó-gépen, Cluj.Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61NAPTÁR: November 20. Szerda.
Róm. kath. Félix, János. Prot.
Fel. Edmund. Gör. kath. Sf. Grig.
Izr. 24. Khajo.**JÓESTÉT!****KÉSO ÉBREDES**— Tudod kedves Márta sokszor az a
gyanum támad, hogy János nem fog
többet mutatkozni. Pedig milyen heve-
sen udvarolt.

— És mi táplálja ezt a gyanudat?

— Csak az, hogy már két év óta nem
volt nálunk...**RENDŐRSÉGEN**Felindult férfi állít be a rendőrségre,
felmutat egy fényképet és szomorúan
kifakad:— Kérem, eltűnt a feleségem. Ez az
asszony volt. Tegyenek meg minden le-
hetőt, hogy mielőbb előkerüljön.A tisztviselő megnézi a képet, azután
szárazon megjegyzi:— Ugyan kérem, mi az ördögöt akar
ezzel a nővel. Örüljön, hogy eltűnt!**CSATTANÓS VÁLASZ**Taxisoffor: Az ördögbe is, most ve-
szem észre, hogy induláskor elfelejtet-
tem a kilométer-jelző óráat beállítani és
most nem tudom, hogy mennyit kell
majd önnek fizetni.Vendég: Nő, csak ne busuljon, fog
maga még jobban is szomorkodni. Mert
én meg éppen most vettem észre, hogy
a pénztárcámat elfelejtettem magam-
mal hozni.— IDÓJÁRÁS. A budapesti me-
teorológiai intézet jelentése szerint
csökkenő légáramlás, felhő, helyen-
ként csapadék várható. Reggelen-
ként köd is előfordul. A hőmérsék-
let éjszakára lehül, nappal felme-
legszik.Inspekciós gyógyszerárak: November
hó 16-tól 22-ig a következő gyógyszer-
tárak tesznek éjjeli szolgálatot:
Kohn Piata Unirii, Halász P. Cuza Vo-
da, Flohr Reg. Ferdinand és Diana Str.
Iorga.**Hivatalos hatalommal való visz-
szaélés vádja egy csendőr-
őrmester ellen**(CLUJ.) Stoica Mihály Petresti
(Albamegye) községbeli csendőr-
őrmester hivatalos hatalommal való
viszsaéléssel vádolva állott ma a
helybeli ítélőtábla harmadik szek-
ciójának Balasiu-tanácsa előtt. Az
ügy az állami alkalmazottakra vo-
natkozó törvény alapján első fő-
rumként került a tábla elé. Maga
az eset mintegy két évvel ezelőtti
történet, de a főtárgyalás mindmáig
elhúzódott.Stoica Mihály ugyanis Todor Ion
nevű őrmestertársával 1933. június
hónapjának egyik vasárnapján, a
falu főútján puskaaggval többször
fejbeverte Joan Ratiu odaváló gaz-
dálkodót, úgy, hogy az koponyatöré-
st szenvedett, operálni kellett,
majd pedig hosszú hónapokon ke-
resztül állandó orvosi kezelésre szo-
rult. Ratiu Joan a nevezetes vasár-
napon szintén egyik társával mu-
ta-tozott a falu kocsmájában, ahol
összverekedett egy százból ál-
ló izogató társasággal. Erre hívták
a csendőroket. Todor Ion őrmester
érkezett meg először a helyszínre és
a kocsmát elcsapta Ratiut, aki
azonban ellenszegült a letartóztatás-
nak és az őrmester fegyveréhez ka-
pott. Ebben a pillanatban érkezett
oda Stoica Mihály, aki kartársa se-
gítségére sietett. Majd pedig vala-
melyikük a puska agyával néhány-
szor a gazdálkodó fejére sujtott.Azóta Todor Ion őrmester meg-
halt s így csupán Stoicat vonhatták
felelősségre, hivatalos hatalommal
való visszaélésért. Ma a tábla szá-
mos tanu hallgatott ki, akik többé-
kevébé igazolták Ratiu vádjait. A
tábla a vád és védőbeszédok elhang-
zása után az ítélet kimondását no-
vember 22-ére halasztotta el.

HOLNAP, szerdán a

ROYALmozgóban
különleges premier!
Az első szovjet dráma**A VIHAR!**A szovjet film-
technikájának, új-
jainak, meglátásának első teljes, kivágás nélküli
dokumentuma. — Ma kedden utoljára:

1. Lilian Harvey. 11. Vasgyáros

**Uj aranytermő központot fedeztek
fel Délamerikában**(NEWYORK.) Ecuador köztársas-
ság nyugati részét a folyók valóság-
gal behálózzák és a folyók medré-
ben mindenütt lehet találni aranyat
résztint abban a formában, hogy ezt
ki kell mosni a folyó vizéből, tehát
kitisztítani a kiáott homok közül,
résztint pedig kisebb-nagyobb arany-
göngyöök formájában. Ezeknek
nagy száma néha a galambtojást is
eléri. Az utóbbi időben különben
az itteni aranykeresők munkája
erősen megelégnék. Ujabbban úgy is
beszélnek erről a területről, mint
egy új délamerikai Klondikéről.
Klondyke volt a világ leggazdagabb
aranytermő helye.Amiként Kaliforniában, később
pedig Alaszkában az aranykutatók
nagy része, itt is meglehetősen kétes
elemekből tevődik össze. Résztint
olyanokból, akik odahaza ellentét-
be kerültek az igazságszolgáltatás-
sal, résztint pedig olyanokból, akik
tönkrementek. Ezek mint a sors ha-
jótörőit végső menedéknek, csak a
messzi ismeretlen vidékekre kíván-
dórlás, az ottani szerencsepróbálást

tartják.

Az ecuadori aranytermő-helyek
központja, Mendez tartomány, az
Upanó-folyó partján fekszik; mely
az Amazonas egyik mellékfolyója.
Magát a helységet pedig 18 évvel
ezelőtt alapították négyen és pedig
két szalézianus szerzetes, egy quitoi
és egy északamerikai lakos. Ma már
a helység mintegy 4000 lakossal
rendelkezik, akik valamennyien
aranykutatók és akiknek munká-
juk meglehetősen fáradtságos. Na-
pontja ugyanis 4—5 órát — többet
nem bírnak ki — kell térdig vagy
még mélyebben tölteniük csupasz lá-
bakkal a meglehetősen hideg víz-
ben, keresniük az aranyrögöket,
vagy kimérniük a vízből a homo-
kot az aranymosáshoz. Ez azonban
átlagosan napi egy gramm arannyal
többet nem szokott, legnagyobb ré-
szük jövedelmezni. Az összegyűjtött
aranyat pedig azután minden hé-
ten szomhaton váltják be a mende-
zi hivatalos aranybevéltőnél, amely
8—9 sucre (120—150 lejt) fizet ki
az arany grammjéért.**56 ország asszonyai hódoltak
nemzeti viselésben az angol
királyi párnak**(LONDON.) A „Keresztény Asz-
zonyok Szövetségének” 80. éves
fennállási jubileuma alkalmából öt-
venhat angol birodalom és a világ
különböző részeiből származó fiat-
tal nő mutatta be hódolatát az an-
gol királyné előtt. A fiatal nők ha-
zájuk nemzeti viselését hordozták
és egymást valósággal felülmúlták
pazarságában és eredetiségében.Többek között egy madrasi in-
dián nő, egy nigériai Lagis helység-
ből származó néger nő, egy kínai
nő, egy arab nő; továbbá más eu-
rópai és ázsiai országokból származó
asszonyok mutatták be hazájuk
viselését és hódolatukat.A legeredetibb jelmezt Flora A-
lából, ki ananász levelekből készí-
t Plagen kisasszony hordotta. Manil-tette ruháját, amelyet a virágok tö-
mege ékesített; az összes manilla-
beli színeket képviselve. Egy kairói
újságíró, az egyiptomi Khouri,
arab köztümmjével keltett nagy fel-
tűnést. Rendkívül érdekes volt a
maga festőiségével Argentína ké-
pviselőjének nemzeti viselete, továb-
bá a Lettországot képviselő fiatal
résztény nő jelmeze, amely rendki-
vül gazdagon volt díszítve drágakö-
vekkel. Kína delegátusa Wellington
Koo miniszter leánya, egy csodála-
tos finom kínai szépség volt.Az eredeti divatbemutató Mária
királynő legteljesebb tetszésével ta-
lálkozott s arról filmfelvételeket is
készítettek. Most azután a divatbe-
mutatót a világ minden nagyobb
mozijában vetíteni fogják.**Fogorvosától követelje,**hogy a Wipla-fogakban benne
legyen a Wipla-védjegy, amely-
nyiben ez nincs benne, úgy ez az
egészségre ártalmas közönséges
hamisítvány, amelyért a Wipla-
laboratörum semmiféle garanciát
nem vállal.— KÉPKIÁLLÍTÁS. Gáll Fer-
renc, a közismert cluj-i fiatal fes-
tőművész folyó hó 21-én délelőtti 11
órai kezdettel a vármegyeház üveg-
termében megnyitja nagyszabásu
képkiallítását, mely december 3-ig
lesz nyitva. A fiatal magyar festő-
művész ezzel a kiállításával bucsu-
zik városunk közönségétől és kül-
földre utazik, ahol tanulmányait
fogja folytatni.— „A munkásnő mai helyzete a fej-
lett termelési rendszerben”, címen Ifj.
Jordáky Lajos tudományos előadást
tart kedden, folyó hó 19-én, este 7 órai
kezdettel, az Építőmunkás Otthonban,
Str. Văii 7 szám alatt a cluj-i Szociálde-
mokrata nőmunkás szervezet rendezé-
sében. Az előadás teljesen ingyenes,
minden dolgozó nőt szívesen lát a szer-
vezet vezetősége.— Adományok nyugtázása. Nagy Bé-
láné és Gál Polxenia szerencsétlen sorsu
elagott asszonyok részére NN.-től be-
érkezett 20 lejt köszönettel nyugtázzuk.— Francia-román fizetési egyez-
mény. Bucurestiből jelentik: A Fran-
ciaországgal folytatott tárgyalások fi-
zetési egyezmény megkötése végett be-
fejezés előtt állanak. Antonescu pénz-
ügyminiszter valószínűleg szerdán Pá-
risba utazik az egyezmény aláírása vé-
gett.— A LENGYEL BELÜGYMI-
NISZTER MEGGYILKOLÁSÁNAK
TÁRGYALÁSA. Varsóban az ukrán
terroristák póré, akik megölték
Pieracki belügyminisztert, igen ér-
dekesnek ígérkezik. Az ügyész a
litván kormány számára fogja vetni,
hogy támogatta a merénylőket és ut-
levelet adott nekik. A vád kapaso-
latot igyekszik majd teremteni a
vádoltak és a horvát Ustasa szerve-
zet között is, amelyek tagjai kö-
vették el tudvalevően a Sándor ju-
goszláv király és Barthou elleni
merényletet.— TŰZKERESZTESEK TŰZ-
HARCA. Párisból közlik: Limoges-
ben a rendőrség torlaszokat emelt,
hogy elkerülje a zavargásokat a tűz
keresztesek egy gyűlése alkalmával.
A baloldali pártok néhány tagja
azonban megpróbálta a torlaszoka-
kat lerombolni. A rendőrség ellent-
állott, 15 személy megsebesült, aki-
ket a kórházba szállítottak.— HOOVER — ROOSEVELT
ELLEN. Newyorkból közlik: Hoo-
wer, az Egyesült Államok volt el-
nöke igen éles beszédben kritiká-
val illette Roosevelt pénzügyi poli-
tikáját. A beszédet annak jeléül te-
kintik, hogy Hoover elfogja vál-
lálni a republikánus párt elnöksé-
gét, sőt jelölteni fogja magát az
Egyesült Államok előki tisztségé-
re is.— A KIS „HABARUSPÁRTI”.
Belgrádból jelentik: Gvorgyevics
Milorad 11 éves kisfiu egy belgrádi
tisztviselő család sarja, szüleinek la-
kásáról nyomtalanul eltűnt. Azt az
üzenetet hagyta hátra, hogy Abesz-
ziniába megy és a négus mellett
akar harcolni. A kisfiu szokatlan
körültekintéssel készült fel utjára.
Többek között elutazása előtt az
összes róla készült fényképet
megsemmisítette, hogy a fényképek
segítségével való körözése ne le-
gyen lehetséges.

Szinkör-mozgó

Szerdai kezdettel

Előadások kezdete:

3—5—7—9 órakor!

Szerdai kezdettel

Cecil B. de Mille

a Keresztos hadjárat világhírű szerzőjének legújabb filmje:

Diadalmas ifjuság**Seyum és Kasa rasok egyesült seregei támadást kezdenek az olaszok ellen****Leszállásra kényszerítettek több olasz repülőt az abesszinek — Mussolini bejelentése a fa cista nagytanácsban**

(ASMARA.) Hivatalos részről megerősítik, hogy Kasa és Seyum herceg csapatai egyesülve, még Badoglió marsall megérkezése előtt megkezdik támadásukat az olaszok ellen. Djibutiból pedig annak híre érkezik, hogy Harrar tartományban az olasz repülők támadásai Ogaden és a Britszomáli közötti területen szünet nélkül tartanak és nyugtalanítják az ott lévő abesszin csapatokat Harrar és Jijiga városait az olasz légi rajok ismételt erősen bombázták.

GYALOGSÁG ÉS LÉGI OSZTAG CSATÁJA

(ASMARA.) Amiba Alaginál 20 egységből álló két olasz repülőraj Makaletól délre a Bujaí völgyben erős létszámú abesszin hadsereget fedezett fel. A repülőgépek alacsonyan szálltak a völgykatlanban. Az abesszin csapatok, amelyeknek létszáma mintegy 7000 fő lehetett, puskákkal, gépfegyverekkel és légi támadást elhárító ágyúkkal felvették a harcot. A körvevő magaslatokat is megszállva lőtték az alacsonyan szálló repülőgépeket, amelyeknek szárnyait és burkolatát rengeteg golyó lyukasította át. Az olasz repülőgépek bombázással és gépfegyverekkel válaszoltak. Cianó gróf gépe Makaletnél, egy másik olasz gép Hausien közelében kellett kényszerleszállást végezzen. A gépek legnagyobb része erősen megsérült, úgy, hogy kiviátásra szorulnak. Az olasz gépek bombázása állítólag több ezer abesszin halálát és megsebesülését okozta volna.

MUSSOLINI BESZÉL

(RÓMA.) A duce tegnap este a fascista nagytanácsban hosszas jelentést tartott Olaszország katonai és politikai helyzetéről. A jelentés bemutatása két órát vett igénybe. Az utána megindult vitában a tanács számos tagja vett részt. A fascista nagytanács legközelebbi ülését december 18-án fogják tartani.

OLASZ TÁMADÁS ANGOL SZOMÁLIBAN

(LONDON.) A Reuter jelenti az angol Szomália területén lévő Berberából, hogy nagyszámú beaszü-lött olasz katona megtámadott három községet, amelyek angol területen fekszenek. A harcokban hét embert megöltek. Angol politikai körökben azonban nem tulajdonítanak nagy jelentőséget ennek az incidensnek, mert a jelek szerint a támadás azért történt, hogy az Angol-szomáli területén lévő község

lakossága abesszin területre akarta hajtani állatait, hogy ott eladja.

KÉT FRONTON HALADNAK ELŐRE AZ OLASZOK

(ASMARA.) A Reuter-ügynökség az olasz főhadiszálláson lévő tudó-

sítója jelenti az északi frontszakaszról, hogy az olasz csapatok két irányban lassan haladnak előre. Az egyik hadsereget Makaletől nyugat felé, a másik a gundii hegvek felé hatol előre, Hausien irányában.

Kormánykörök idegesen várják Dinu Brătianu királyi kihallgatását

(BUCURESTI.) Az uralkodó de- zsonére hívta meg mára Dinu Brătianu, akit azután magánál tart kihallgatáson. A Curenul szerint a liberális pártelnök kihallgatását kormánykörökben kissé idegesen várják. Ugyancsak a Curenul tud- ni véli, hogy Gheorghe Brătianu, az új liberálisok vezére a választási- ti vita során felveti majd a szovjet- tel való kapcsolatok kérdését és ebben az ügyben interpellációt in- téz a külügyminiszterhez.

Ami a kormány tevékenységét il-

leti, a pénzügyminiszteriumban teg- nap este szűkebbkörű bizottság fog- lalkozott dr. Costinescu miniszter javaslatával a devizarendszer mó- dosítása ügyében. A bizottság foly- tatja munkálatait. A napokban ülét tart a kormány gazdasági bi- zottsága is, amely nagyfontosságú kérdéseket tárgyal. Ezzel kapcsola- tosan jelentik, hogy Sassu földmü- velésügyi miniszter törvényterveze- ten dolgozik, amelynek célja a me- zőgazdasági irányítást, megszer- vezni és fejleszteni.

CAPITOL-mozgó

MA premier!

TINO PATTIERA

a milánói Scala

tenoristájának

A nép énekese

című

filmje

Partnere: Brigitte Horney

**Szenzációs fordulat vár-
ható Buntica Vasile rej-
télyes halála ügyében**

(CLUJ.) Barbateiu vizsgálóbíró ma a déli órákban újra maga elé idéztette Buntica Vasilenét, akinek a férje tudvalevőleg revolverlövés következtében rejtélyes körülmé- nyek között meghalt. Bunticané si- rún lefátyolozva jelent meg a tör- vénszék folyosóján. Kihallgatása hosszú időt vett igénybe. Barbateiu vizsgálóbíró vagyonuk eredetére vonatkozólag tett fel kérdéseket, amelyekre Bunticané kimerítően válaszolt. Kivüle még más tanuk kihallgatására is sor került.

A GYANUS KORONATANU!

A Buntica-ügyben a jelek szerint újabb érdekes fordulatok várha- tók. Bunticané szabadlábra helye- zése tudvalevően egy Rosenberg Ti- bor nevű egyénnek. Buntica állító- lagos magánittkárának vallomása alapján történt, aki kihallgatása során jegyzőkönyvre adta, hogy a bűntényt megelőzőleg azt mondot- ta, hogy fegyvert vásárolt és azt ki fogja próbálni. Pastia ügyész

Rosenberg vallomását két okból gyanusnak tartotta. Először azért, mert csak negyven nappal a bűn- tény megtörténte után jelentkezett. Másodsor pedig azért, mert mentő- vallomását a Bunticané letartóztatását követő ötödik napon tette, amikor a letartóztatási végzést már a törvénszék is megerősítette. Ro- senberg előléte ügyében is nyomozás folyt s ennek során megállapí- tották, hogy azonos azzal a Rosen- feld Ignác nevű szélhámos volt de- tektívvél, aki különböző bűncse- lekményeivel sokat foglalkoztatta a különböző hatóságokat. E sze- rint a sok port fel vert ügy még mindig tud érdekes meglepetésekkel szolgálni.

— A LEVEGŐ ÖRDÖGEI című szenzációs filmslágeret vetíti mából a Munkás-mozgó, mely bátorság, merészség és cselekmény tekinté- ben utolérhetetlen. Ezen film felvé- telei az amerikai flotta közreműkö- désével történtek.

Felmentették az okmány hamisítással vádolt őrmestert

(CLUJ.) Megírtuk, hogy a hadbí- róság megkezdte Rednic Emanuel 88-ik gyalogezredbeli őrmester ügyének tárgyalását, akit a szolgál- latí nyilvántartási lapok megham- sitásával és katonaszabaddítással vá- doltak. A per mai tárgyalásán Ma- niu ügyész szigorú marasztaló ité- letet kért Rednic ellen. Dr. Eleces Ovidiu és dr. Bretan Joan védő ügyvédek kifejtették, hogy a vádak nem nyertek beigazolást és így felmentést kértek. A hadbíróóság Rednicet fel is mentette a vádak alól és ugyanakkor elhatározta, hogy Jora őrmester ellen viszont el- járást indít, mert állítólag 31 terhe- lik bizonyos katonai iratok megha- misításának vádjai.

**Újabb terhelő vallomá-
sok a feketeszesz-perben**

(CLUJ.) Lapunk más helyen már beszámoltunk a feketeszesz- panama tárgyalásáról. A ma déli- előtti tárgyaláson a bíróság Szimula Györgyöt, Szimula József testvérét hallgatta ki. Előadta, hogy egyszer hallotta, amikor Florea és Gábor beszéltek arról, hogy a gyár fekete- szeszt készít. Vallomására megse- kették. Hajnal Gyula is tudott a feketeszesz készítéséről. Szimula József szólott neki annakidején er- ről és azt mondta, hogy ha a gyár ellen vall, részesedni fog a milliós bírságból. Juga Vasile, a szeszgyár egykori kocsiá került még a bírósá- g elé, aki jelenleg az adóhivatal szolgája. Vallomásában előadta, hogy egyszer este látta, amikor a gyárból szekeren két szalmával le- takart nagy hordó szeszt vittek ki. Szólott a perceptornak, aki azon- ban ezzel intette le:

— Hagyd békében ezt az ügyet. Juga előadta még, hogy annak idején ő is vitt szeszt a gyárból, de a hordók mindannyiszor szabály- szerűen le voltak pecsételve. A bi- róság délután valószínűleg újabb tanúkat fog kihallgatni. Itéletre va- lószínűleg csak e hét végén kerül sor.

— MEGKERÜLT A RUHATO-
VAJ. Néhány hónappal ezelőtt Ni- culae Niculescu 21 éves moziopera- tör ellopta Ciurea Mihael ruháit, amelyeknek összértéke 5000 lej volt. Ciurea följelentésére a rend- őrség megindította az eljárást, de Niculescu eltűnt a városból. Távi- ratí körözésre a Piatra Neamtí rendőrség a napokban elfogta és a clují központi rendőrségre szállít- tatta. A tolvaj gépész kihallgatása most van folvamatban, amelynek megtörténte után átadják az ügyészségnek.

— A rendőrség hireiből. Tegnap este Gilau községben Copai Juon kertjében egy felakasztott embert találtak. Megál- lapították, hogy a halott Hamza Vasile parasztgazdával azonos, aki a Salaj me- gyei Ilisina községből származik. Ham- za belopódzott Copai kertjébe és ott fel- akasztotta magát. Minthogy nyilván- valóan öngyilkosságról van szó, elteme- tésére az ügyészség megadta az enge- délyt.

CENZURAT